

11. SINIF TARİH DERSİ

ETKİNLİK NO: 1

ÜNİTE 1: DEĞİŞEN DÜNYA DENGELERİ KARŞISINDA

OSMANLI SİYASETİ (1595-1774)

CEVAP ANAHTARI

Bütün ders notlarına ulaşmak için QR kodunu okutunuz

tarihdersi.net

A. Aşağıda Osmanlı Devleti'nin 17. Yüzyıl ve 18. Yüzyılda içinde bulunduğu durum, izlenen genel siyaset gibi konularda belirgin özellikler verilmiştir. Bu özelliklerin ait olduğu yüzyılı işaretleyiniz.

17. YÜZYIL	18. YÜZYIL	
	X	Yüzyılın geneline uygulanan temel politika; kendi gücü ile topraklarını korumak ve barış siyaseti izlemek olmuştur.
X		Sokullu Mehmet Paşanın ölümü ile başlayıp, Karlofça antlaşmasına kadar süren dönemdir.
X		Osmanlı Devleti'nin DURAKLAMA dönemidir.
	X	Osmanlı Devleti bu yüzyılda Avrupa'dan geri kaldığını kabul etmiş ve yapılan ıslahatlarda Avrupa'yı örnek almaya başlamıştır.
X		Bu yüzyılın genelinde Batıda Avusturya ile mücadele edilirken, Doğuda da İran'la mücadele edilmiştir.
X		Yüzyılın geneline uygulanan temel politika; fetih ve genişleme siyasetidir.
X		Bu yüzyıl Osmanlı devleti için arayış yıllarıdır.
	X	Karlofça antlaşması ile başlayıp, Yaş antlaşmasına kadar süren dönemdir.
	X	Osmanlı Devleti bu yüzyılda, Avrupalı devletlerle diplomatik ilişki kurması gerektiğini kabullenmiştir.
X		Bu Yüzyılda yapılan ıslahatlar değişmek için değil de Yükselme dönemindeki ideal düzene geri dönmek içindir.
	X	Bu yüzyılda Osmanlı Devletinin en büyük düşmanı Rusya ve Avusturya'dır.
	X	Osmanlı Devleti'nin GERİLEME dönemidir.

B. Aşağıda verilen olayları, bu olaylarda doğrudan yer alan devletler ile örnekteki gibi işaretleyerek eşleştiriniz.

	AVUSTURYA	RUSYA	VENEDİK	SAFEVİ DEV.	LEHİSTAN
Belgrad Antlaşması	X	X			
Serav Antlaşması				X	
Karlofça Antlaşması	X		X		X
Zitvatoruk Antlaşması	X				
Çeşme Baskını		X			
Hotin Kuşatması					X
Prut Antlaşması		X			
Pasarofça Antlaşması	X		X		
Bucaş Antlaşması					X
Vasvar Antlaşması	X				

C. Aşağıda Osmanlı Devleti'nin 1595-1774 yılları arası dönemde imzaladığı belli başlı antlaşmalar ve bu antlaşmaların önemi ya da sonuçları verilmiştir. Bunları birbirleri ile eşleştiriniz

1	D	Osmanlı Devleti'nin Kutsal ittifak savaşları sonrası Rusya'ya verdiği Azak kalesini geri aldığı antlaşmadır.	A	ZİTVATORUK ANT.
2	İ	Osmanlı Devleti'nin doğuda en geniş sınırlarına ulaşmasını sağlayan antlaşmadır.	B	VASVAR ANT.
3	N	Rusya'nın Osmanlı iç işlerine karışma imkânı elde ettiği antlaşmadır.	C	ÇEHRİN ANT.
4	G	Osmanlı Devleti'nin 18. Yüzyılda imzaladığı son kazançlı antlaşmadır. Bu antlaşma ile Belgrad geri alınmıştır.	D	PRUT ANT.
5	O	Osmanlı Devleti'nin tarihinde ilk kez savaş tazminatı ödediği antlaşmadır.	E	PASAROFÇA ANT.
6	K	Osmanlı Devleti'nin Avusturya'nın garantörlüğünü, dolayısıyla üstünlüğünü kabul ettiği antlaşmadır.	F	KERDEN ANT.
7	R	Osmanlı Devleti'nin Kutsal ittifak savaşları sonrası Azak kalesini Rusya'ya verdiği antlaşmadır.	G	BELGRAD ANT.
8	Ö	Osmanlı Devleti'nin ilk kez halifeliğin siyasi gücünden yararlanmaya çalıştığı antlaşmadır.	H	BUCAŞ ANT.
9	B	Uyvar kalesinin Osmanlı Devleti'nde kaldığı ve Osmanlı Devleti'nin son kez savaş tazminatı aldığı antlaşmadır.	I	NASUH PAŞA ANT.
10	F	Osmanlı Devleti ile Safevi Devleti'nin doğal sınır olan Zağros Dağlarına geri döndüğü antlaşma (2. Kasr-ı Şirin)	İ	FERHAT PAŞA ANT.
11	E	Osmanlı Devleti'nin Avrupa'nın üstünlüğünü kabul ederek barış siyaseti izlemeye başladığı antlaşma	J	KASR-I ŞİRİN ANT.
12	S	Sultan Genç Osman'ın Yeniçeri Ocağını kaldırmaya karar verdiği olay sonucu imzalanan antlaşmadır.	K	KARLOFÇA ANT.
13	C	Rusya ile imzalanan ilk antlaşmadır. Diğer adı Bahçesaray Antlaşmasıdır.	L	KARLOFÇA ANT.
14	H	Osmanlı Devleti'nin batıda en geniş sınırlarına ulaşmasını sağlayan antlaşmadır. Lehistan'dan Podolya alınmıştır.	M	KARLOFÇA ANT.
15	A	Osmanlı Devleti'nin Avusturya karşısındaki üstünlüğünü kaybettiği antlaşmadır.	N	KÜÇÜK KAYNARCA ANT.
16	L	Osmanlı Devleti'nin tarihinde ilk kez büyük çapta toprak kaybettiği antlaşmadır.	O	KÜÇÜK KAYNARCA ANT.
17	M	Osmanlı Devleti'nin, Kutsal İttifak devletleri ile yaptığı savaşların sonucunda imzaladığı antlaşmadır.	Ö	KÜÇÜK KAYNARCA ANT.
18	İ	Osmanlı Devleti'nin Ferhat Paşa antlaşması ile aldığı Azerbaycan ve Gürcistan'ı kaybettiği antlaşmadır.	P	KÜÇÜK KAYNARCA ANT.
19	P	Osmanlı Devleti'nin ilk kez halkının tamamı Türk ve Müslüman olan bir toprağı (Kırım) kaybettiği antlaşmadır.	R	1700 İSTANBUL ANT.
20	J	Bugünkü Türkiye-İran sınırının çizildiği antlaşmadır.	S	HOTİN ANT.

D. Aşağıdaki ifadelerin DOĞRU ya da YANLIŞ olduklarını karşılarında yer alan kutucuklara işaretleyiniz.

	D	Y
1. II. Viyana kuşatmasının ardından Osmanlı Devleti'ne karşı kurulan Kutsal İttifak'ta Avusturya, Venedik, Lehistan, Malta ve Rusya bulunmaktaydı.	D	
2. Osmanlı Devleti, duraklama döneminde 24 yıllık kuşatmanın sonucunda <u>Kıbrıs Adası'nı</u> fethetmiştir.		Y
3. 1618-1648 yılları arasında Avrupa Devletleri arasında meydana gelen Otuz Yıl Savaşlarından en çok zarar gören devlet Kutsal Roma-Germen İmparatorluğu olmuştur.	D	
4. Osmanlı Devleti, 17. Yüzyılda yaptığı ıslahatlarda Avrupa'yı örnek almıştır.		Y
5. Osmanlı Devleti'nin İran'daki Safevi Devleti ile yaptığı savaşların genel nedenleri, mezhep çatışması (şii-sünni) ve sınır sorunlardır.	D	
6. 1768-1774 Osmanlı-Rus Savaşları sırasında Rusya, <u>İnebahtı</u> 'da Osmanlı donanmasını yakmıştır.		Y
7. 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması ile Rusya, Osmanlı uyruğundaki Ortodoksların koruyuculuğunu üstlenmiştir.	D	
8. 18. Yüzyıl başlarında Padişah II. Mustafa'nın sürekli Edirne'de yaşaması halkta, başkentin İstanbul'dan Edirne'ye taşınabileceği endişesi Edirne Olayı'na neden olmuştur.	D	
9. 18. Yüzyılda Osmanlı Devleti'nin temel politikası "Denge Politikası" olmuştur.		Y
10. Osmanlı Devleti'nde Pasarofça Antlaşması sonrası Lale Devri başlamıştır.	D	
11. Osmanlıların "Nemçe" adını verdikleri, 17. ve 18. yüzyıllarda en büyük rakibi olan ülke Rusya'dır.		Y
12. Avrupa'da yüzyıllar boyunca egemen olan Habsburg Hanedanı'nın merkezi Avusturya'dır.		Y
13. Osmanlı Devleti ile Avusturya arasındaki rekabet, Mohaç Savaşı sonrası Macaristan'ın Osmanlı Devleti'ne bağlanması ile başlamıştır.	D	
14. Topkapı Sarayı'nda bulunan Bağdat ve Revan Köşkleri, Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde yaptırılmıştır.		Y
15. II. Viyana Kuşatması'nda Tökeli İmre önderliğindeki Macarların Osmanlılara ihanet etmesi kuşatmanın başarısız olmasında etkili olmuştur.		Y
16. Osmanlı Devleti'nin doğal sınırlarına ulaşması, duraklamanın dış nedenleri arasındadır.	D	
17. Coğrafi Keşifler sonucunda Atlas Okyanusu kıyısındaki limanların önemi azalırken; Akdeniz'deki limanların önemi artmıştır.		Y
18. "Türk gibi güçlü" sözü Uyvar Kalesi'nin fethi sırasında söylenmiştir.	D	
19. Avrupa'da 1618-1648 yılları arasında meydana gelen Otuz Yıl Savaşları'nın temel sebebi Katolikler ile Protestanlar arasındaki mezhep çatışmalarıdır.	D	
20. Osmanlı tarihinin en güçlü kadınlarından birisi olan Kösem Sultan, yaklaşık elli yıl boyunca Osmanlı yönetiminde etkili olmuştur.	D	

E. Aşağıda verilen kelimeleri, uygun olan boşluklara yerleştiriniz.	
	<p>*LALE DEVRİ *GENÇ OSMAN *KÖPRÜLÜ MEHMET PAŞA</p> <p>*KÖPRÜLÜ FAZIL AHMET PAŞA *LEHİSTAN *KALYON</p> <p>*KADIRGA *GARP OCAKLARI * WESTPHALİA * CELALİ İSYANLARI</p> <p>*İSTANBUL İSYANLARI *MAKYEVALİZM *MERKANTİLİZM</p> <p>*FRANSA * İSVEÇ *PODOLYA *NEVŞEHİRLİ DAMAT İBRAHİM PAŞA</p>
1.	Osmanlı Devleti Trablusgarp, Cezayir ve Tunus eyaletleri için GARP OCAKLARI ismini kullanmıştır.
2.	Poltova Savaşı'nda Rusya'ya yenilerek Osmanlı topraklarına sığınan Demirbaş Şarl İSVEÇ kralıdır.
3.	LEHİSTAN günümüzdeki Polonya'nın eski adıdır.
4.	Amaca ulaşmak için her türlü araca başvurmanın gerekli olduğunu savunan, yönetimde ahlaka değil güce önem veren politik tutuma MAKYEVALİZM denir.
5.	Daha çok Akdeniz koşullarına uygun olan, kürek ve yelken ile hareket eden ve Osmanlı Devleti'nin 17. Yüzyıla kadar kullandığı küçük savaş gemisine KADIRGA adı verilir.
6.	KALYON , üç direkli, yelkenli büyük savaş gemisidir. Osmanlı Devleti 17. Yüzyıldan itibaren bu gemilere geçmeye başlamıştır.
7.	MERKANTİLİZM "zengin olmak, güçlü olmaktır. Bunun için ise devletlerin ithalatı azaltıp, ihracatı artırması gerekir." Diyen ve Coğrafi Keşiflerden itibaren geçerli olan ekonomik modeldir.
8.	Otuz Yıl Savaşları'nda FRANSA Katolik olmasına rağmen, siyasi sebeplerden dolayı Protestan Alman Prenslüklerinin yanında yer almıştır.
9.	Osmanlı Devleti, Lehistan'dan PODOLYA 'yı alarak batıda en geniş sınırlarına ulaşmıştır.
10.	Otuz Yıl Savaşları sonunda imzalanan WESTPHALİA Antlaşması ile modern devletler hukukunun doğduğu kabul edilir.
11.	Osmanlı Devleti'nde özellikle 17. Yüzyılda Anadolu'da çıkan sosyal ve ekonomik nedenli isyanlara CELALİ İSYANLARI adı verilir.
12.	KÖPRÜLÜ MEHMET PAŞA Osmanlı Devleti'nde saraya bazı şartlar sunarak istediği çalışma ortamını yaratmaya çalışmıştır.
13.	Osmanlı Devleti ilk kez LALE DEVRİ 'nde Avrupa'yı örnek alan ıslahatlar yapmıştır.
14.	Fatih Sultan Mehmet'ten beri ilk kez saray dışından birisi ile evlenerek sarayı halka açmayı amaçlayan Osmanlı Padişahı GENÇ OSMAN 'dır.
15.	Uyvar kalesinin fethi, Girit kuşatmasının tamamlanması gibi başarılarla Köprülüler devrinin "Duraklama dönemi içerisindeki yükselme dönemi" olarak edilmesini sağlayan devlet adamı KÖPRÜLÜ FAZIL AHMET PAŞA 'dır.
16.	Osmanlı Devleti'nde genellikle Yeniçeriler tarafından çıkarılan ve siyasi nitelik taşıyan isyanların genel adı İSTANBUL İSYANLARI 'dır.
17.	Sadrazam NEVŞEHİRLİ DAMAT İBRAHİM PAŞA , Lale Devri'nde yapılan ıslahatlara yön veren devlet adamıdır.